

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exhortationes|| Ad|| Religiosos

Dirckinck, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1704

Reg. 19.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51834](#)

Pekin
1747

REGULA XIX.

De Operibus Humilitatis & Charitatis.

EXHORTATIO I.

Utilitatem operum Humilitatis & Charitatis demonstrat.

THEMA.

Induite vos ergo, sicut Ele^{cti} Dei, san^{cti} & dile^{cti}, viscera misericordiae, benignitatem, humilitatem . . . Super omnia autem charitatem habete. Ad Coloss. c. 3.

VEL:

Magnopere conferet ea munia obire, in quibus magis exercetur humilitas & charitas. Reg. 19.

Huc cap. 19. insignem unum centum drachmas, seu julios legimus parabolam, Italicos, aut regales Hispanicos, aut à Salvatore nostro schilingos Brabanticos continuebat. Et propositam, Christi- dixit: Negotiamini, dum venio. Et factum est, annos omnes ac potis- ut rediret accepto Regno, lucrative rationes sumum Religiosos exigeret: Et accedens servus primus, ad negotiationem spiritualem irem^e dixit: M^a tua decem m^{nas} aquisivis. exercendum, miseric^e excitantem. Cui Dominus ait: Euge serve bone, quia Homo quidam nobilis abiit in regionem in modico fuisisti fidelis (in una scilicet mnā) longinquam, accipere sibi regnum & reverti: eris potestatem habens super decem civitates, vocatis autem servis suis, dedit illis decem Id est, pro uno centum, imo mille reci- m^{nas}. Id est, m^{nas}, sive talenta, quorum pies. Homo nobilis, ut exponit S. Basilius.

Aaa lius

HOR.

lius in catena, est Christus Dominus, qui tam secundum Divinitatem quam humanitatem, ut pote ex regio Davidis sanguine ortam, nobilis est. *Hic abit in regionem longinquam, in celestem Patriam, accipere Regnum & reverti, in die Judicii ad exigendam cuiusque hominis rationem. Interea vos at servos suos, singulis manis suam dispersiens, id est, gratiam vocationis tribuens, quia concessa, ait: Negotiamini dum venio: Habetis pecuniam, habetis occasionem lucrandi, nemo manum suam in terram defodiat; aut in sudario otiosam reponat: sed negotiamini, & lucra ingentia pro aeternitate vobis comparate. Tota vita vestra sit negotiatio & mercatura, à manè ad vesperum: mercatorum instar, dies integros in officiis suis consipientium lucrōrum inhiantium. Lucra quarite, non aurū & argenti, non panni serici, aut holoserici, sed meritorum, sed operum bonorum, pretiosarūmque virtutum. Et veluti in mercibus nonnullis simplex duntaxat est lucrum, in aliis verò duplicatum; eisque propriae dividunt gultu maiore: pari ratione in negotiatione spirituali opera quædam simplex tantum pariant lucrum, ut opera humilitatis; alia duplicatum; ut humilitatis exercitia & caritatis simul; prouindeque hæc devotione majori arripienda.*

Multiplex autem hoc lucrum in praesenti declarabimus.

L
Opera
humili
tatis &
caritatis.

I. Prænotandum est: opera quæpiam esse humilitatis tantum; alia caritatis tantum; alia humilitatis & caritatis simul. humilitatis tantum ea sunt opera,

in quibus sola exercetur humilitas: ut indui vestimento viliorie; vacantes, ostiatiq[ue] ripem cogere; aliorum pedes suaviari. Charitatis tantum sunt ea, quibus sola exercetur charity: ut convertat cūm Magnatibus exercitatu: ex ambone ad populum confitent dicere; excipere homologies Principium, illustrissimique Personam: Theologiam docere: Rectoris munus obire & similia. Opera humilitatis & caritatis sicutul sunt pueris & rudi plebecula, Doctrina Christiana elementa tradere; infirmis inservire; peregrinorum pedes abluere; genos desolatores consolari; pauperibus in atrio cibos distribuere; ministrare ad mensam accumbentibus; in coquina cibos præpare; panem scindere; lances tergere; denique vestes, calceosque contentus; aliaque permulta. Hæc autem esse opera humilitatis, vele ex eo liquet, quod tenuioris conditionis homines in mundo ea obire soleant; statu vani sublimioris ab iis abhorreant: quod si verò principalis, aut illustri quæpiam persona eadem frequenter stupeant & mirentur mortales, eamus plurimū fere demittere arbitremur. Eadem quodque esse opera Charitatis ex eo constat, quod opera sunt misericordia vel corporalis, vel spiritualis; ac proinde si ex vera interiori claritate proficiuntur, charitas exhibeat; & quidem longè tutius, quam in operibus illustrioribus, aut coram mundo splendidis: in his enim ex summo admixta opinione honoris, nervus charitatis, aut humilitatis non raro eliditur; in illis verò vanitatis periculum est remo-

remotius. Ideoque verò S. Fundator noster in Regula præsente afferit: *Magnopere confert deus ea munia obire, in quibus magis exercetur humilitas & charitas: id est, plurimum invat, ingenia lucrat, utilitatēsque magnas adfert, has geminas virtutes ubique licer, commendare. Arque ut idipsum deus, id est, prompro, alaci, libentique animo prelumen: utilitates hasce expendens, & veluti rotidem mñas acquirere studebimus.*

II. Obcenta à Domino vocationis Religiosa mna, oblatisque inde credibiles lucrandi, negotiandique opportunitibus, extemplo, multas mñas, sive utilitates ac lucra nobis comparamus.

1. Prima itaque mna seu utilitas, ex operibus humilitatis ac charitatis acquita; est liberatio ab Inferni poenis, aquae à fulmine sententiae terribilis, & temere damnationis. Patet hæc Veritas ex ore ipsiusmet xterna Veritatis. Matth. c. 25. *Venite benedicti Patris mei, p̄sideretur amum vobis regnum, à confituione mundi: eſurivi enim & dedisti mihi manducare; fisi & dedisti mihi bibere, &c. Deinde opera memorata omittentibus, quid prætolandum? Tum dicas & bis, qui à sinistris erunt: discedite à me maledicti in ignem eternum, qui paratus est Diabolo & Angelis eius: eſurivi enim & non dedisti mihi manducare: fisi & non dedisti mihi potum: infirmus & in carcere eram, & non visitasti me.*

2. Secunda mna & utilitas, est remissio poenæ temporalis, peccatis nostris debitæ, tam in vita præsenti quam in flaminis purgantibus. Quam ut asse-

queretur Rex Nabuchodonosor, hoc ei à Daniele Propheta suggestum consilium, Dan. c. 4. 24. *Peccata tua eleemosynis redime, & iniurias tuas misericordia pauperum. Eleemosyna enim redimit peccata, primò, quia peccatorem disponit ad gratiam; & ad peccati remissionem; eamque instar orationis à Deo emeretur & impetrat: secundò, quia remissiā culpā, meretur ex condigno remissionem poenæ reliquæ. Charitas enim operis multititudinem peccatorum.*

1. Petri 4. 8.

3. Mna & lucrum est, major cum Deo coniunctio: per hujusmodi enim opera, arctius Deo altingimur; cùmque erga Deum liberaliores nos exhibemus; cum quoque vicilim erga nos experimur liberaliorem: dum copiosiora in nos dona spiritualia effundit: quod motivum in Regula hac insinuat S. Ignatius: & Redemptor noster apud S. Lucam c. 6. 33. confirmat: *Date & dabitus vobis.*

4. Mna & emolummentum, est adificatio proximorum; dum eos exemplo nostro ad similitia humilitatis & charitatis opera excitamus. *Sic lucas lux vestra coram hominibus, ut videant opera vestra bona, & glorificant Patrem vestrum, qui in cœli est.* Matth. c. 5. 16. Si Religiosi Seniores, faciem non præferrent, an non in caligine ambularent juniores? Si Tirones veterani non prælucerent novellis; quanto id illis detrimento foret? Quemadmodum igitur præcedentes præluxerè vobis; ita vos quoque prælucere oportet iis, qui recenter è mundo appulere; & erit utrisque lucrum ingens, Deique gloria.

Aaa 2

5. Mna

5. Mna qua acquiritur, est magna dignitas hominis Religiosi, dum Domino Deo suo assimilatur: Dei enim natura est omnibus benefacere, omnibus lese liberalem & misericordem exhibere; qui jubet solum suum oriri super bonos & malos. Unde S. Gregorius Nazianzenus vere afferuit: nihil tam divinum habet homo, quam de aliis bene mereri; charitatis & humilitatis opera exercendo. Idecirco Christus Dominus roties Patrem celestem monstrans & tanquam prototypon proponens: Ego ergo & vos, inquit, perfecti sicut Pater vester celestis perfectus es. Matth. c. 5. 48. Et Apostolus: Nemo quod suum est, querat; sed quod alterius. 1. Corinth. 10. 24. Advertebat enim omnes, qua sua sunt, quare, suum quaestum, suum lucrum, suam crumenam, suum comindum; quemque suis adesse rebus, neminem alienis: hoc autem est filium, à Patris celestis genio turpiter declinare.

6. Mna: Effigies & similitudo Christi Regis suiebat: Quis enim illustriora humilitatis & charitatis exempla praebuit illis? Exemplum, ait, dedi robis: quemadmodum ego feci, ita & vos faciatis: Si ego lavi pedes vestros, Dominus & Magister: & vos debetis alter alterius lavare pedes. Joan. 13. Lvculentum est, in hanc rem testimonium S. Chrysostomi tom. 4. homil. 25. in 1. Corinth 11. Scribenris: Nihil nos a deo potest Christi imitatores efficere, ut erga proximum cura: licet jejunandi & humi cubando corpus maceraveris, nullam autem proximi curam habueris, nihil egregium feceris; sed adhuc longe ab iustis modis absueris imitatione. Tu igitur, mihi frater, quamvis fame conficiaris, quam-

vis humili jaceas, quamvis cinereum cometas, quamvis semper lacrymis madecas, si quis caenam proficias, nihil magnum facias. Hinc ille roties: Omnia refra in charitatem siant. 1. Corinth. 16. 14.

7. Mna est assimilatio SS. Angelorum; qui in his operibus exemplo uestibis sunt: licet enim longe nobis sint prospicere, quam nos, libertatem nobis ministrant & servientes. Nunc omnes sunt administratori Spiritus, in ministerium miseri eorum, qui hercules capiant salutem? Hebr. cap. 1. 14. Non illis vile est, sensili luto ministraria sua consecrare: non dedit namur crepundiis nostris pervigiles incelle, cum tamen ex eo minimum commendavit voluptatis hauriant: una arcta unica Dei voluntas eos ad illa ducit: letitia: quia sic visum Deo, ideo nos vigilantissime curant. Ho pacto Sanctus Archangelus Raphael primis aulæ celestis Principibus, unus ex septem qui astant ante Domum, Tob. cap. 12. 15. Sex hebdomadiam spatio Tobiz famulum & mercenarium agit; cum eo iter facit, jumentorum curam gerit, humano more cibum potumque sumit, hac illucque se ministrat; verbo, exactissime omnia præstat Mediastrini cuiusdam servit, non suo, sed illius commido: pari igitur modo & nos, si opera humilitatis & charitatis proximo alacriter exhibemus, Angelorum similitudinem exprimemus.

8. Mna est imitatio & assimilatio Virorum Sanctorum. Sanctus Paulus Apostolus, omnibus obsequia sublimissime detulit; nam Rom. cap. 1. 14.

& 1. Corinth. cap. 9. 19. ait: *Gratis & Barbaris, sapientibus & insipientibus dico sum: nam cùm liber esset ex omnibus, omnium me seruum fecit, ut plures lauiscerent: omnibus omnia factus sum, ut unnes facerem salvos; cum iudicabis Iudaeum, cum infirmis infirmus;* Omnia servus, omnium ultro debitor, obsequi & officii erga omnes plenissimus. Particione Sanctum Franciscum legimus servientem leprosis: Sanctum Rochum ministrantem pestiferis, Sanctum Gregorium Magnum ad mentem accumbentibus pauperibus inservientem. Similia legimus in vita Sanctæ Elisabethæ Reginæ Portugallæ & Margaritæ Reginæ Scotiæ, quæ trecentos quotidie pauperibus maternâ benignitate dapes præbere; flexis genibus, in morem ancillæ, ministrare, regis manibus pedes abluere, & prelisis etiam osculis ulceræ fovere, solemne habent: ut lectione. 2. Nocturni in festo eius perhibent. Praefulgit quoque nobis exemplum primorum Patriarcharum nostrorum, Romæ, Venetiis & alibi; ubi in Nosocomiis & hospitalibus, servivere infirmis, cum stupore & lacrymis spectatorum. Tannerus pag. 15. Horum vestigia legendi, facinorū simulando, Sanctis ipsis assimilabimur.

9. Mna est profectus in humilitate & charitate: *Nunquid non humiliatio est ad humiliatem, sicut patientia ad pacem?* Quixit Doctor Mellishus, Epist. 27. sub finem. Si ex charitate te deprimis & humiliaris, perfectissime humiliaris: charitas enim omni actu virtuoso suam perfectionem addit; &

5. Mna est incrementum meriti, gratiæ & gloriæ, quovis enim, utriusque virtutis actu, gratiam novam ei- que correspondentem in celo gloriam promeremur. *Quia, enim, dederit solum potum aqua frigida, non perdet mercedem suam, Telle Christo.* Matth. 10. 42. Docet hoc Novitios suos in stimulo

Aaa 3 amoris

amoris S. Bonaventura dum ait: *Credo, quod qui ferventer & diligenter, ut in Regula dicitur, ministaret & serviret infirmo propter Christum purè, plus mereretur quam si serviret ipsi Corpori Christi. Ratio est, quia nemo est tam impius, qui si agnosceret Christianum Dominum presentem & decubentem, negaret illi servire: sed Christo in proximo servitur à perfidis, & id plus quam perfidie convenit. Quod cum ita sit, pientissime Iesu, quā fronte de cetero, vitā leprosum? Declinabo infirmum? negligam desolatum? Car quotidie anima mea angeris servire Christo? Indicabo tibi, quem diligis anima tua, ecce in valetudinario jaces. ibi angustiaris, ibi torturatur. Hactenus S. Bonaventura. Et quidem si qui hujusmodi charitatis actum eliciat, extota plenitudine habitus; misericordia augetur & virtus & meritum, teste Crombecio L. 1. de perfect. c. 36. In omni opere charitatis, inquit, aut amori Dei super omnia fidem dicere licebit de opere charitatis proximi) tot gradus gratie accrescent, quot adūs continebat, etiam si idem non eminenter supra totam perfectionem habitus. Quod si ex plenitudine habitus quispiam operetur, tantum excesset quantum adūs fuerit; ut si actionis fervor decem gradus continebat, addentur alii decem, & habitus intenditur ut viginti. Si rursum eliciat adūm ex tota latitudine virtutis, acceptio sit aliorum virginis, si que habitus quadragesima continebit, deinde ologinta & sic deinceps multiplicando. Hinc verè de B. Virgine dicitur, tantum meruisse ultimo vita attu, quantum*

torā antealērā vitā. Nam ultimas adū quām ex summo conatu & perfectione eius, omnes gradus acquisitos duplicari, & prioribus adjecti. Ita ille. O quartus campus meritorū! O quanta leges divinarum spiritualium! An non Religio probrum est esse negligentem & dédādem, & minus lucra aeterna negotiando se & cari, quam terrena, pecunia penitus fitibundum helluonem?

Quocirca, Dilectissimi, si ministrā, à Deo vocante nobis conceditis, maximo cum lucro uti velimus, atq; unā decem mīnas, id est, decem utilitas ac dignitates antememoratas accipere cupiamus; nullam exercenda militatis & charitatis opportunitatem negligamus; sed à matutino tempore, usque ad vespertinum, in hisce virtutibus, maximē si obedientia sufficit, illustrare nos exerceamus. Horum enim per unū exercitio devoto, prompti & hilari, inferni penas evademus, gloriam coelestem promerebimus, peccatorum penas temporales delebimus, Deo arctius astringeñur, ac donacelletia largius obtinebimus; Deo Custo, Angelis & Sanctis assimilabimur, in humilitate & charitate plurimam proficiemus, ac denique gratiam diuinam in terris; & gloriam aeternam in celis vehementer amplificabimus.

**

EXHOL-

EXHORTATIO II.
IN REGULAM XIX.

Ostendit, Deum cum homine, liberalitate certare.

THEM A.

Quid dat omnibus affluenter & non improperat. Epist. S. Jac. c. 1. s.

VEL:

*Quanto liberaliorem erga sumnam Majestatem se prefiterit,
tanto eum in se liberaliorem, etiam experietur. Reg. 19.*

Liberalitas ex mente Doctoris Angelici, 2.2. q. 117. a. 1. Est virtus bene dispensandi divinitas, sibi suisque & aliis. Quia virtus merito regia nuncupatur. Quorum enim est largè gazas dispensare, beneficia conferre, thesaurosque profundere nisi Regum, Imperatorum ac Principum? Eapropter, ut advertit doctissimus Abulensis in c. 1. Lib. 3. Regum q. 21. Unctio & coronatio Regum olim apud fontes & arbores peragi solita, quemadmodum de Adonia, Salomone,

Abimelecho aliisque literæ divinæ perhibent: quòd sic vel in ipsa auguratione sua, ab his beneficentia symbolis, munificentiam addiscerent: fons namque à fundendo nomen trahens perenni aquarum gurgite irrigat, imbiuit, & fecundat: arbor verò fructuum suorum copiâ pascit, viridiisque ramorum pompa obumbrat & recreat. Verè liberalitas virtus regia. Sed vel maximè Liberalitas virtus divina, ac omnium Regum Regi propria: *Quid dat omnibus affluenter, & non improperat.* I. c. Dat omnibus Angelis & hominibus, animalibus & plantis, caterisque creatis, nataram, proprietates, alimenta & reliqua omnia necessaria ac convenientia.

Quòd

Quod autem liberaliorem se homo erga deum munificentissimum exhibet; eò sentit illum vicissim erga se liberaliorem; quod exhortatione præsente demonstrabimus.

De inexhausta supremi Numinis liberalitate & beneficentia assertit antedictus Doctor Angelicus Lib. i. contra Gentes. c. 19. eau dem esse ipsi connaturalem: *Natura & indoles Dei est dare. Deus dat liberaliter, non vendit: Dat generaliter, non uni, sed omnibus. Dat abundantiter, non parcet; dat curialiter, quia non impropertat.* Quenam, obsecro, liberalitas ad hanc vel à longè accedit? *Quia à nullo mortalium se vinci finit: Quia obsequia minima maximis donis compensat?* Ut proinde rectè in Regula 19. monuerit suos S. IGNATIUS: *Quando aliquis se arctius Deo affinxerit; & liberaliorem erga summam Majestatem prefiserit; tanto eum in se liberaliorem etiam experietur: Et ipse in dies magis idoneus erit ad gratias & dona spiritualia ubiora recipienda.* Quibusnam vero in rebus Religiosus suam erga Numen beneficentissimum liberalitatem potissimum declarabit; ut majorem ejus vicissim munificantiam experiat?

I.
Liberalitas Religiosi in mortificationis exercitiis.

Religioso ante omnia liberalitas erga Deum exhibenda est abnegatione sui & mortificatione; cuius occasionum campum amplum & segetem copiosam quilibet offert Religio. E gente ruski cana nonnemo, ut Gallie facti memorant, cum Ludovicum XI. Galliarum Regem invenatione de via aberrantem & famelicum rapis tractasset, magno cum gusto Regis; paucis post diebus integrum rapatum fascem Parisios obtinet, quanta est distans cali a terra.

Hac de causa S. Mechtildis à Claro Sponso caelesti, Celitibusque conspicuis accepit: Divos pè quatuor & velut invidere felicitatem illorum hominibus, quod re adeo levem, omni propè momento, tantum possum meritorum cumulum acquirere. Agnere hoc utriusque sexus, in omni hominum genere atque ordine sanctimoniaz laude insignes propè immuniti ac propterea tanto sui domandi, vicedique fervore exarferunt, & vicissim illustria à liberalissimo Deo donata.

reulerunt. Quā enim viā S. Franciscus Borgia (ut innumeros aliorum Ordinum tacitus præterea) ad profundam adēdemissionem, sublimemque sanctitatis gradum elucratus est, nisi assiduā tui abnegandi, & deprimendi curā ac industrīa? Quā methodo tam excellens pro concione dicendi, animāisque lucrandi talentum à liberalissima Dei manu obtinuit Venerabilis Pater Bernardus Colnago, nisi publicā sui confusione, mundi contemptu & simulato delirio? Quā ratione Venerabilis P. Vincençius Caraffa perfectionis altissime culmen condescendere meruit, sūi infatibili corpus edomandi, ducēque tractandi ardore?

Hos, aliosque sexcentos, ab exiguis abnegationibus, & quotidie se esse offertis auspicando, imitari contendamus, certique omnino simus, quō nos liberaliores erga Divinam Majestatem exhibuerimus, pluresque ei nostri victorias obtulerimus, & quoqños liberaliores vicissim erga nos illū experturos.

II. Arctius deinde nos Deo adstrinemos, liberalioresque nos erga illum exhibemus, humilitatis & charitatis operibus: Et quō plures, majorēsque virtutum harum actus Deo obtulerimus, & quōque illum erga nos liberaliorem sentiemus. Neque enim Divina Majestas à nobis, aut ullis mortalibus liberalitate se vinci finit. Rusticana quæpiam femina, cùm filium tenissimum à se subtiliter ductum Berthę Henrici IV. Imperatoris Conjugi obtulisset: tantum pro coniunctio terra accepit, quantum filo, quod obtulerat, protenso, metiri posset:

ex eāque sic repente opulenta, Paravinarorum clarissima Familia, quæ de Montagno dicta est. ex uno scilicet filo profluxit Magna sanè Imperatricis liberalitas ac Regia munificencia. At quantò majore est Dei Domini nostri & Regis liberalissimi profusio; qui non terrena gleba frustum; sed terram viventium universam rependit.

S. Elisabetha Habsburg Landgravia, omnibus bonis suis per vī exuta, cùm in vestitum pauperum lanam & linum operaretur, videt, celo aperito, stantem Jesum, & hæc sibi dicentem audit: Si tu vis esse mecum, ego ero tecum, & a te nullatenus separabor. Id est, in caelesti beatitudine semper mecum eris. O quād largum humilitatis & charitatis exercitæ præmium! Quād liberale pro minimis obsequiis ac laboribus exantlati bravium!

Beatisima Virgo Maria, cæli Regina (ut de muliere fortis Proverb. Cap. 31. legimus) Panem otiosa non comedit; sed operata est consilio manuum suarum: & digitis apprehenderunt fūsum: Et tam Filio suo dilectissimo, quam Sponso suo castissimo quavis humilitatis ac charitatis obsequia præstvit: Verum, num Filium Dei liberalitate vinci se fuisse arbitrabimur? Minimè gentium: inde enim illud Sapientis: Multa filia congregaverunt divinitas; tu supergrexa es universas. L.c. Tam enim inextimabiles gratia, ac gloria thesauros minimis etiam operibus sibi comparavit, ut meritò dici valuerit: Procul & de ultimis finibus pretium ejus. Id est, secundum Melliflui Doctoris expositionem: Non vile, non parvum, non mediocre,

Bbb non

non denique de terra, sed de cælo pretium e-
jus. Iustorum enim opera (& vel maximè
Reginæ Iustorum) ut ait Hugo, sunt
quasi filia in orbem aeternitatis retorta. Mi-
nima humilitatis & charitatis opera,
maximi apud Deum meriti sunt & va-
loris.

Petit Salvator, à muliere Samarita-
na, Joan. c. 4. Potum aqua. Da mihi be-
bere. Et quid viciflum popondit? Vide
Domini liberalitatem; pro aqua mor-
tua, promittit aquam vivam; & fontem
aqua salientem in vitam aeternam. Id est,
aquam divinae gratiae, aquam Doctrinae
Evangelice, aquam Spiritus Sancti, seu
ipsummet Spiritum divinum, qui aqua
instar purissima & vivæ, animam à pec-
catorum maculis expurgat, mundum tamen
ornatumque animæ confert, concupis-
centie astum refrigerat, situm rerum te-
poralium sedat, sterilem alias cordis
terram, ad omnis generis fructus bono-
rum operum irrigat, fuscindat, atque
impinguat. O quanta munificencia Sal-
vatoris! quam vilis res aqua hautus,
quam nobilis, Spiritus sanctus; qui pro
illo promiscitur! Fons hortorum, puteus a-
guarum viventium; que flunt impetu de
Libano. Cant. c. 4. 15.

Idem Redemptor noster, Lucæ c. 7.
exprobat Simoni Pharisæo, operum hu-
militatis & charitatis defectum: aquam
pedibus nœū, non dedij̄: atque ex adver-
so Magdalena opera extollit: quod cap-
put unixerit, quod aquam pedibus dede-
xit de fonte scilicet oculorum ac lacry-
marum, quod capillistererit. Et quid
liberalissimus Dominus his humilitatis
& charitatis obsequiis retribuit? Magna
profus & eximia dona: et enim, Remit-
tuntur ei peccata multa, quoniam dilexit

multam. Remittuntur ei peccata multa
verba pauca, ut quam multa, quam mo-
gna complectuntur? nam 1. Tributum
omnium peccatorum veniam & remis-
sionem: & quia Dei perfecta sunt ipsa.
Deut. c. 32. perfectè eam sanavit. Unde
2. omnes vitorum habitus, memorius
præteritarum turpium voluptatum pro-
pensiones ad superbiam, luxuriam, &
gulam, tentationes carnis penitus abo-
levit. 3. Qui fructus est penitentia, re-
missionis peccatorum, & conscientiae
peccatis purgatio, iusta & sancta, pa-
cerenitatem, hilaritatem, & gaudium
Spiritus S. omnia mundi gaudia longi
transcendens, restituit, dicens: Vnde a
pace. 4. Perfectam ei humilitatem, ca-
stitatem & penitentiam indicat. 5. Ple-
num contemptum omnium rerum ter-
randarum, & desiderium celestium
impertivit. 6. Ardentissimum Christia-
norem impressit, ut se & suam
Christi obsequio dedicaret, & Christum
per castella obeirent & predicanter,
magno labore & alacritate pedibus
cedens, ubique se queretur, eumque cum
Apostolis, iuis opibus alet; prædica-
tioni ejus tota intenta, familiæ curam Ma-
ria Soror lux resignans: Unde optimæ
partem elegit sibi Maria, que non affec-
tur ab ea. Lucæ c. 11.

O quanta rufus Domini & Magduli
nostræ beneficentia! Quid aqua tenuum?
Quid capillis vilius? Et quanta dona &
charismata his exiguis obsequiis elati-
gitur?

Leo Imperator, qui post Mari-
num, imperii habendas est moderau,
etiamnum miles gregarius, dum ce-
cum errantem, ac litorentem, ad aquam
ducitur; audit vocem cœlestem, Fore im-
peratores,

peratorem, quin & cœco , vistis sanitas exemplò redditia. Magna profecto Dei liberalitas, in Leone implentis promisum: Quicunque potum dederit uni ex misericordiis suis, calicem aquæ frigide, tantum in eum discipuli: amen dico vobis , non per se mercedem suam. Matth. c. 10. 42. At quamam? Coronam æternam , & immarcessibilem in celis. Verissimum autem esse, quod plures ejusmodi humilitatis, charitatis & misericordie exhibemus , & quoque Deum sese probare liberaliorem , à S. Joanne Archicœpiscopo Alexandrino , ab eleemosynarum frequentia eleemosynarii nomen adepti dicimus: Liberalissimus hic Sanctus quodammodo cum Deo liberalitate certabat, num ipse plus in pauperes proponeret, quam Deus submittere valeret merique sepe modis pecuniam in mappa, frumentum in granario, vinum in dolio, aliaque à Deo liberalissime submissa, suscitataque reperit.

Aproposito penu domestico quidpiam adiiciam: S. Franciscus Xaverius, quantum evalevit Indiarum Apostolus? As quis vissi? Non aliis, nisi operibus humiliatis & charitatis. Nimirum , dum in Novocomiis ægris inserviens , pus ex vulneribus exulgens , in navigiis, mendicato vistis, lineam suam supellectilem manibus propriis lavans , epibaris infirmis ministrans , exhomologes exopiens, radibus Doctrina Christianæ raimenta explicans • omnibus omnia factus , ut omnes Christo lucrificaret. Hinc vicissim ortum duxit tanta Dei erga ipsum liberalitas, tanta gratiarum actualium, ut vocant, copia, tanta consolationum coelestium abundantia , ut exclamare cogeretur: Satis est, Dominus satis est. Hinc tanta animas convertendis gratia, tanta, in vita & à morte, virtus patrandi miracula : tanta denique in terris & in celis, honor & gloria. Ex quibus sole meridiano elucefcit clarius; Deum liberalitate haud vinci , & quod liberaliores erga eum nos ostendimus; et quoque ipsum erga nos fore liberalem.

Quæ cùm ita sint; horum Sanctorum, mortificationis, humiliatis & charitatis exempla, pro modulo nostro, ammirari studeamus. Applicemus manuam ad fortia, id est opera heroica, & simul apprehendamus fusum, id est, exerceamus opera levia, quæ etiam suo non carent præmio. Deus dat liberaliter, affluenter, abundanter; si nos dederimus Date ergo & dabitur vobis. Date in primis variis mortificationis & abnegationis actus, offerte bolum delicationem, offerte pomum, offerte passionum, tentationumque variarum victoriam : & à remuneratore liberalissimo paradisum coelestem reportabis. Deinde date & dabitur vobis: offerte opera quam plura humilitatis & charitatis, & cum S. Elisabetha in coeli beatitudine perpetuam Christi Societatem :cum Beataissima Virgine, divitias incomparabiles & aeternas; cum Samaritana aquam vivam gratia, cum Magdalena peccatum remissionem; cum Leone, regnum non terrenum sed coeleste, cum S. Joanne Eleemosynario insignem misericordiam in egenos, cum S. Francisco Xavero , Deliciarum & solitorum divinorum abundantiam , à liberalissima muninis manu recipietis.

Bbb 2 EXHOR-

EXHORTATIO III. IN REGULAM XIX.

Deum non sinere, se vinci ab homine, liberalitate.

T H E M A.

Date & dabitur vobis: mensuram bonam, & confortam, & coagitatam & supereffluentem dabunt in finum vestrum.

Lucæ. c. 6. 38.

Vel ex Regula 19.

REGINA Saba (ut 2. Paralip. c. 9. 1. legim^o) cum audisset famam Salomonis; venit, ut tentaret eum in enigmatisbus in Ierusalem. cum magnis opibus, & camelis, qua portabant aromata & auri plurimum gemmásque pretiosas. Quād verò larga fuerint hæc Reginæ munera, mox v. 9. subiungitur: Dedit aurem Regi centum virginis talenta auri, & aromata multa nimis, & gemmas pretiosissimas. Magna fane fuit ea Reginæ liberalitas; at vinci se passus non est Rex liberalissimus Salomon; nam v. 12. additur: Rex autem Salomon dedit Regina, quacunque voluit, & qua postulavit, & multo plura, quād attulerat ad eum. Liberalitas verè virtus regia ac prin-

cipalis; imò divina. Hac de cœl. Theodoricus Italia Rex apud Calidorum L. 2. variarum Epist. 18. aperte: Nihil ita regium esse, ac felix feliciter. Unde & Titus Imperator, si fons die aliquo nulli fecisset bene, melius inquietabat: Hodie non imperavimus; quia neminem beneficio affectimus. Prolemus quōdque Philadelphus Ägyptiorum Rex, ut refert ÄlianuS, cum amio magna animi voluptate locupletatus, hoc addere solitus epiphonem: Melius est ditare, quād dīscere: hoc enim plerumque est tenacitatis sordida & avaritiae; iltud verò liberalitatis & munificentia.

Nos verò, ut exhortatione proxime precedente cœpimus, Dei erga liberales maximam liberalitatem explicare pergemus.

I. Reli-

I. Religiosus, præter mortificationis munera, & humilitatis charitatisque dona, de quibus nuper egimus, nullâ a liare liberaliorem sese erga Deum exhibet, quam offerendo terra Religionis vota. His enim, quidquid est aut possi- det, Deo O. M. confectat: nam bona externa voto paupertatis, voluntates corporis voto calitatis, libertatem volun- tatis voto obedientiae Deo immo- lit. Adeoque expedit se à Patre, Matre, fratibus, amicis, vicinis, notis, patria & charis omnibus, & cum Abraham Patriarcha de terra & cognitione iua egreditur; ac nudus nudum JESUM sequitur. Quæ sanè magna est liberalitas! Quid enim charius mundi divitiis ac bonis? Quid dulcioris corpore, ejusque delicis? Quid pretiosius libertate vo- luntatis! Et tamen omnia ista, simul lib- erali animo Religiosus Conditor ac Redemptori suo restituit, arboremque cum fructibus totam illi cedit.

Venit longè major est Dei erga Re- ligiosum munificientia. Quid enim illi, pro munieribus oblatis reperdit? In- suavitate Christus Dominus Petro dicenti: Ecce nos reliquimus omnia, & secuti sumus, quid ergo erit nobis? Matth. c. 19. 27. Quid exultas? Quid postulas Petre? Quid exspectas aut requiris? Reliqui- tui naviculam pescatoriam, reliquili rete, reliquiciataem, reliquisti paupercu- lam conjugem tuam: Quid igitur, quantumque pro his tibi reddendum sumus? Audi rem miram. Amen di- a vobis, inquit, eterna Veritas, quid- ra, qui reliquissim omnia, & secuti es me, tria valde stupenda recipietis. Nam 1. Sedebit super sedes duodecim, judicantes duodecim tribus Israel: id est, cum totus mundus stabit in supremo ju- dicio judicandus; vos tanquam Judi- ces & Assessores mei sedebitis; & me- cum in omnes sententiam vel electio- nis, vel reprobationis æternæ pronun- tiabitis. O quanta dignitas! quād stu- pendum privilegium! 2. Centuplum ac- cipietis in hac vita. Id est, ut Cassianus exponit, collat. ult. cap. ultim. Qui domum unam aut agrum, Patrem, fratrem, amicum, aut fidem famulum, ut Reli- giosus fieret, reliquit: inventet omnes domos, reditus, elemosynas, totius Reli- gionis, cum multis centenariis personarum, que erga ipsum faciunt officium Patris, fra- tris, amici, famuli; serviūntque ipsi ma- jore fidelitate quād seculares. Propter honorem quem reliquit in mundo, re- cipit non quādsum, centuplum in ho- nore: & ipsa specialis Dei Providentia circa Religiosum, est centes pluris fa- cienda, quam omnia que reliquit. Nam hoc ipso, quod ejus amore, ea, qua possidebat, reliquerit; recipit ip- se in se, dare qua convenient; & ex- perti ipsi Apostoli, cum Christus di- ceret: Quando misi vos sine sacculo & peras, nunquid aliqua defuit vobis? At illi dixe- runt, nihil. Luca c. 25. 35. Præter deli- cias spirituales, & consolationes, quas Deus religiosis ferventibus impertit; que incredibiliter superant delicias carnales. Quæ hac rurum liberalitas Domini nostri? 3. Denique tribuit Vi- tam eternam in celo possidendam. O qualis est ista vita? Quis eam capiat? Quis eam verbis exponere valeat? Li- ber audire S. Augustinum in medit. c. 22. de beatissima & amenissima vita

Bbb 3 ista

ista exclamantem & admirantem ! O
vita, quam preparavit Deus tis, qui dilin-
gunt eum : vita vitalis, vita beata, vita
secura, vita tranquilla, vita pulchra, vita
munda, vita casta, vita sancta : vita igna-
ra mortis, nescia tristitia, vita sine labe,
sine Dolore, sine anxietate, sine perturba-
tione, sine varietate & mutatione, ubi
non est adversarius impugnans, ubi nulla
peccati illecebra, ubi est amor perfectus &
timor nullus ; ubi dies eternus & unus om-
nium Spiritus. Et hanc praestantissi-
mam, optatissimamque vitam, in pre-
mium dabit paupertatis, liberalissi-
mus coeli terraque Monarcha. Quan-
ta liberalitas ! Quanta munificen-
tia !

II.
Liberali-
tas in ob-
latione
caecitatis.

II. Offert ulterius Deo Religiosus
caecitatem, similique corporis volun-
tibus illicitis, licetisque in matri-
monio, se spoliat, amore Sponsi sui Di-
lecti. Magna est isthac hominis erga
Deum liberalitas : quid enim corpore
charius ? Quid amoris & cupiditatis
voluptatum stimulo vehementius ? At
quid liberalissimus caltarum anima-
rum Sponsus retribuit ?

In hac vita à gravibus eum oneribus
liberat & quidem 1. à servitute femi-
næ, in corpus ipsius potestatem haben-
tis : Vir sui corporis potestatem non habet
sed mulier, ait Apostolus. 1. Corinthi. 7.
Videsne, inquit, S. Chrysostomus de
Virgin. c. 41. Videsne, rei necessitatem, &
inexorabilem servitutem ? vides utrumque
funiculis constrictum ? 2. Liberat eas,
ab altero incommmodo, quod Aposto-
lus, tribulationem carnis, nuncupat,
id est, curas, molestias, angores, tenta-
tionum gravissimos fluctus, perpetuò

ex omni parte ingruentes. 3. Praefat-
vat à tertio incommmodo, quod S. Paulus
l. c. divisionem nominat : Divisa
est : uxori alligatus ; sed Religiosus
cor nullà sui divisione imminentem, in-
tegrum Deo offert, non Conjugato-
rum more cordis & amoris sui partem
liberis, partem uxori, partem canis &
sanguini, partem rebus aliis a bonis
terrenis tribuit, ac dividit, sed individuum
cor & amorem Deo penitus consecutus.
Rectè S. Augustinus L. 10. Confess. c.
29. Per continentiam colligimur & né-
gimur in unum, à quo in multis fasci-
mus. Hoc autem unum Deus est, sumus
ac solum bonum, quo amando nos pauci
boni, & quo fruendo beatis sumus. His-
togo ternis incommidis liber, Dei gratia
adjuvante, vitam Angelicam ducim
terris. Caecitas enim de homine Aug-
ustinum facit teste S. Bernardo, Chryso-
stomo, Ephrem, aliisque SS. Pan-

In altera autem vita senas obtu-
bunt Religioli caesti felicitates, ac pri-
ma, à Sancto Joanne in Apocal. cap.
14.1. relata : Erātī, inquit, & ecce
Agnus stebat supra montem Sion, & au-
centum quadragesita millia. Hi sunt, quā
cum mulieribus non sunt coniuncti : vi-
gines enim sunt. Atque hec 1. est eorum
felicitas, quod cum Agno, pascuum
montem Sion descendant : eriguntur
nim se ad heroicas ejus virtutes imita-
das, magno fervore perfectionem ab
ipso doctam amplectentes, & eide
se per contemplationem & amorem
conjungentes. 2. Habentes nomina, &
nomen Patris eius scriptum in fronte
suis. Hac altera est eorum felicitas &
gloria.

gloria, quod Agni JESU nomen, Par-
ticipique ejus cœlestis, in frontibus scri-
ptum gerant, quemadmodum repro-
bi characterem bestiarum, protestentur
que se jam suos non esse, sed Dei ipsius
& Christi Domini, in iis habitantis,
honori libi ducentes, professionem ca-
ritatis, & nomen filiorum Dei & fra-
ternum JESU Christi. 3. Et audi vi-
vum de cœlo, tanquam vocem aquarum
multarum, & tanquam vocem tonitriæ
magæ, & vocem sicut citharædorum ci-
tianantium in Citharis suis. Felices
sunt, ob vocum suarum sonum, quo
tanquam tonitu Dæmones terrent,

Angelos verò ceu melodiâ suavi
recent: & corporibus suis velut citha-
ra suavissimam edun harmoniam. 4.
Felices sunt, quod soli dicere possint
cantus novum, & participes esse spe-
cialium gaudiorum, Virginitatem fer-
vantibus promissorum. Et cantabant
quæ canticum novum. loc. cit. 5. Se-
guntur Agnum quocunque erit. loc. cit.
Hec magna est felicitas: nam cùm sint
Virgines, nulla superest virtus, in qua
non possint illum imitari. O quale
gaudium! Pergite, ait Sanctus Augustinus L. de Sanct. Virgin. O Virgines
confanter, pergit sequentes Agnum: ubi
sunt gentilia gaudia, non solum communis,
et liquorum Sandorum, sed magis sin-
gularia & propria Virginum, quæ sunt de
iis Christo, in Christo, & cum Christo, post
Christum, & pro Christo, & ipsius Christo.
Reliqui justi babent sua gaudia, de
Christo, sed non qualia hec sunt, sequan-
tia agnum, non quocunque erit; sed quo-
di possunt pervenire, possunt quidem in om-
ni loco cum sequi, non tamen, quando ille

III.
Liberali-
tas in ob-
latione o-
bedienti-
iae.

Offert & donat quoque Reli-
giosus obedientiam; qui voluntatem,
liberatatemque suam velut in sacrificio
mastrar, ac Deo immolat: magna hæc
fateor est hominis erga Deum liberali-
tas: quid enim seipso, siue libertate,
charius, pretiosiusque donare potest?
Non bene prò toto libertas venditur
auro; & tamen eam Religiosus Deo
vendit & mancipat.
Quid verò vicissim reddit liberalis-
simus Dominus? In hac vita 1. Deus
obedienti, exteras quoque largitur
virtutes: Sola virtus est obedientia, quæ
virtutes exterae menti inserit, insertaque
custodit. Sanctus Gregorius L. § 5. mo-
ral. 2. Robur obedienti tribuit, vir-
tutemque ad vincendum seipsum, cu-
piditates tuas, atque etiam Dæmonum
machinationes. Unde Salomon. Pro-
verb. c. 21. Vir obediens loquetur victorias.
3. Veram concedit Sapientiam. Con-
cupisti sapientiam, serva mandata, & Do-
minus praebebit illam tibi. Eccli. cap. I.
Homo ad occultorum sapientiam, per-
venit per obedientiam. 3. Aug. in Psal.
118. 4. Obedientem Deus ab innu-
meris eximit curis, & molestiis, dum
omne onus & follicitudines in superio-
rum humeros conicit, & eos securâ
viâ ducit ad cœlum. Ipsi peregrinant,
quæ rationem pro animabus vestris redi-
stunt. Hebr. 13. 17. 5. Denique
grandem obedienti in cœlo retribuit
mercedem, ac præmium, gloriam
scilicet

scilicet cælestem ac æternam beatitudinem : quod tum Abrahæ Patriarchæ, tum Christi Redemptoris nostri exemplum luculentè comprobat. Illi dictum est: *Ego protector tuus ero, & mercede magna nimis.* Gen. c. 15. l. De hoc verò: *Factus est obediens usque ad mortem ; propter quod & Deus exaltavit eum, & dedit illi nomen quod est super omne nomen.* Ad Philip. c. 2.

IV.
Libera-
litas
in aliis
virtutum
actibus

Denique Religiosus arctius se Deo astringit, liberalèmque erga eum exhibet, si quodcumque ei obsequium singulare praeflet, si eum laudibus effusat, si honorem ejus ac gloriam adaugeat, si fiduciâ singulare in manus ejus paternas se relignerit, si preces ardenttes fundat : omnia enim & singula hujusmodi mortalium munera, corde sincero Numini supremo oblata, donis singularibus, excellentissimisque compensat. Varios exigua laude, aut carmine quoquam magna retulisse præmia, Historia memorat. Mæcenas Virgilio ob pauco versus, sex millia sestertiów, summa multa coronatorum millia conficiente, liberali manu donavit. Lysander Rex pro paucis versibus Antiochi Poëta, galertum ejus auro opplevit. Antoninus Imperator singula Oppiani Poëta metra de piscibus aureo numero remuneravit, unde dicta, aurea carmina. Qui de Principis Nasiovii, è Neo-Portano prælio reducis nomine, & programmato, Mauritius, anagramma contexuerat : *Mars vivit,* aureo torque donatus fuit. Magna hæc Regum, Principumque exitit liberalitas : At quanto major Domini Dei nostri ? Petrus Apostolus brevi illâ

confessione : *Tu es Christus Filius Dei.* Matth. c. 16. meruit esse fundamentum ecclesia, Pontifex Maximus Christique in terris Vicarius, calorum clava moderans. Rudolphus Comes Halipurgicus, postea ejusdem nomini primus Imperator, ex quo intervalla, Christum in Eucharistia ad ægrum datum, comitatus, totum Imperium sui, usque posteris, usque in hodiernum diem acquisivit. Hæc est Dei beneficia exigua servitia: magnis aspicere premis; breven precatiunculam, ex concia profectam, ultra petitum & merium remunerare. Reclite advertit S. Ambrosius in Lucan. c. 23. Latronem in cruce tantum petuisse : *Domine memento meum, cum veneris in Regnum tuum :* Christum vero longè plus ei praestitisse, dicendo: *Hodie tecum eris in Paradiſo :* non uberior est (inquit) gratia, quam precium. Semper enim plus tribuit Dominus querrogatur. Ezechias Rex petit à Domino sanitatem ; & Divina Liberalitas cum illâ adjecit quindam vita annos, & victoriam prodigiosam, cùs centum octoginta quinque Alyriorum millibus. Isata c. 38. Salomon polllavit Sapientiam : sed Deus largissime adjecit ingentes opes & gloriam. 3. Reg. 3. Ex quibus omnibus ad oculum patet, summa Dei erga homines liberalitas : erga quem, quod liberaliter erimus in confessione, laude, oratione, & aliis virtutum actibus ; eo libetiori sentiemus.

Quæ cum ita sint, Dilectissimi, quis è nobis non libens se erga Deum, adeò munificum, liberaler exhibeat ? Quis ei se non arctius adstringit

nam votis, tum aliis virtutum actibus? 1. Quid possum propter te relinquere, pro quo tu non reddas centuplum? Si Patrem desero; tu succidis, ut sis mihi Pater: Si hereditati renuncio; tu es hereditas mea: Si omnia reliquero; tu es mihi omnia: Si terram desero; tu celum reddis. O clementum caeleste! ò divina liberalitas, accipe me Domine tecum in tuum, si quidem adeò liberaliter tradis te ipsum in meum! Concedis quòque potestatem judiciarium; centuplum bonorum temporalium, & spiritualium consolacionum; at denique vitam eternam. 2. Pro oblatâ castitate libertas, à servitute, à carnis tribulatione ac divisione spiritus, &c Agnum sequendi, novum canticum cantandi, alisque Prerogativas impertitis.

REGULA XX. DE GRADIBUS SOCIETATIS.

EXHORTATIO I.

Probat cuique gradu suo acquiescendum esse.

T H E M A.

Unusquisque, in quo vocatus est Fratres, in eopermaneat.

1. Corinth. 7. 24.

VEL:

Coptatus in aliquo gradu ad alium progredi curare non debet.

Reg. 20.

Si Societas Jesu muniorum diversitatem, subordinatio nemque penitus inspiciamus; eandem Ordinum Angelicorum varietati, ac triumphantis Ecclesie subordinationi haud absimilem esse comprehendimus: Etenim ex Apostolo Paulo, Magno Gregorio, alisque Doctoribus, inter Angelicos Spiritus, Hierarchias ternas, Choros vero, seu ordines, novenos reperiri didicimus. Hierarchia prima, Seraphinos,

Ccc Cheru-